

Ten huize van

Gerard De Vlieghe en Laura Vantorre

Een afspraak met het gouden paar was rap gemaakt en op een “zomerse” avond waren we te gast in de Westkapellestraat 193.

Laura was ontspannend bezig met een mooi handwerkje en Gerard liet ons binnen langs de nieuwe voordeur waar we niet eens hoefden aan te bellen.

Met de verwelkoming: *Zet je en wat wil je drinken?* was de toon onmiddellijk gezet.

Op de tafel een hele reeks boeken en tijdschriften die van pas zouden komen in de loop van ons urenlang boeiend gesprek dat ging over koetjes en kalfjes maar ook en vooral over vinken en konijnen.

Een grensgeval

Bij elk gesprek vragen we natuurlijk waar onze gast vandaan komt en bij Gerard bleek het al onmiddellijk dat hij een randgeval of grensgeval was.

Zijn ouders August De Vlieghe (° Vlissegem) en Demey Cordula (° Heist) waren eenvoudige werkmensen die woonden in wat nu de Knokkestraat noemt en wel in het laatste huisje op Knoks grondgebied. Vader werkte er bij een boer en had thuis ook een varken een geit en wat klein grut zoals kippen en konijnen.

Het gezin dat negen kinderen telde had het moeilijk vooral omdat moeder erg sukkelde met haar gezondheid.

Het gezin De Vlieghe met van links naar rechts en boven naar onder Diana – Jeannine – moeder met Hubert Edmond – Gaston – Jerome – Gerard en vader (1945)

Maar toch zijn ze er ook gekomen en konden ze hun “kinderrijk” grootbrengen. Hoewel ze dus Knokkenaars waren gingen ze naar de kerk in Duinbergen. Het gezin was diep-christelijk en hield aan de waarden in het leven: geloven, eerlijk zijn en werken voor het dagelijks brood.

Gerard werd op 12 oktober 1933 thuis geboren.

De schooljeugd

Zoals eerder al gezegd was het gezin gericht op Duinbergen en dus liep Gerard daar ook school. Hij herinnert zich nog levendig meester Lucien Duponcheel (die ook meer dan 50 jaar koster was), en juffrouw Desmedt (dochter van meester smid uit Heist) die huwde met Jan Jooris.

Er waren natuurlijk ook een aantal zusters op school.

Tot het derde leerjaar mochten de jongens en de meisjes samen zitten.

Meester Duponcheel had een graadsklas waar de leerlingen van het vierde tot en met het achtste samen zaten (jongens alléén).

Het vierde leerjaar met meester Duponcheel (Gerard onderaan links)

Op school was er grote discipline en af en toe kreeg Gerard er van langs van de regel.

De leerlingen waren gedrield. Het belde twee keer: de eerste maal moesten de kinderen op school zijn en de tweede maal moesten ze flink opgesteld in de rij staan.

De meisjes en de jongens werden op de speelplaats van elkaar gescheiden door twee grote bomen... maar voor de toiletten was het dan weer allemaal samen...

Ooit kwam meester Duponcheel bij De Vlieghe's thuis met het voorstel om Gerard (zijn beste leerling) te laten voort studeren op zijn kosten. Maar vader De Vlieghe vond dit oneerlijk ten opzichte van zijn andere kinderen en ging spijtig genoeg niet in op dit edel voorstel.

Gerard liep dus probleemloos zijn schooljaren door... met veel deugnieterij!

Maar deze vielen ook voor een stuk samen met de oorlogsjaren.

De oorlogsjaren

Gerard was misdienaar en hielp veel in de kerk.

Hij moest ook met de schaal rond gaan en het stoelgeld ophalen.

In die tijd was het kleingeld nog geld waard. Het was de tijd van de kwartjes en de kluten... geld met in het midden een gaatje.

Na de mis moest dat kleingeld op koordjes gerijgd worden en zo naar de handelaars gebracht worden die er dan papieren geld voor gaven.

Maar als misdienaar in de oorlogsjaren was hij dus ook veel aanwezig bij de begrafenissen van jonge oorlogsslachtoffers.

Dit maakte diepe indruk op hem en sommige dramatische taferelen komen hem nog voor de ogen.

“Ik ze nog altijd de lijkkasten zakken in die putten terwijl moeders bijna mee in de grafkuil sprongen, huilend van ellende. Ik stond daar altijd te schreien met de kandelaar in mijn hand of het kruis. Dit was de droevigste periode uit mijn leven”.

Hij herinnert zich nog de Duitsers die brood gaven aan de hongerige kinderen en de Belgische soldaten die de eetbare keukenoverschotten wegkapten op de paardenkassei.

Rond het huis was het ook een slagveld.

In de weide voor het huis vielen er drie bommen. De bomgaten werden later opgevuld met huisvuil dat daar door de vuilkar gestort werd.

De oorlogsjaren gingen gepaard met grote ellende: honger en ondervoeding, besmettelijke ziektes (tuberculose) en vooral veel luizen.

In die tijd waren de meeste kinderen kaalgeschoren (een scharrekoetje).

Gelukkig was er Winterhulp (bedeling van soep en vitaminetabletten) en ook de haring.

In onze streek duurde het oorlogsgeweld langer dan in de rest van België en naar het einde toe waren er nog zware bombardementen (vooral vanuit Lissewege).

“Aan ons huisje nu ter hoogte van de Acht-Meilaan waren er meer dan honderd obuskuilen”, zegt Gerard.

En dan de evacuatie van Heist. We moesten onze familie ophalen uit Heist: Metje en Peetje en de tantes met de kindervagen.

Rond de deur van het huis stonden Duitse kanonnen en de grootste ervan is nog lang na de oorlog daar blijven staan.

Twee zware kanonballen waren al terechtgekomen op de zolder want op het einde werd er ook vanuit Knokke geschoten. Er moest opnieuw gevlucht worden... En het gezin vond onderdak onder de kerk. Men leefde van het vlees van de doodgeschoten dieren en er kwam melk dat werd opgewarmd met metablokjes (gepikt of gekregen van de Duitsers???) ...

En toen kwamen de Canadezen met hun tanks en het was over.

Het beroepsleven

Als kind uit een arbeidersgezin had Gerard niet de mogelijkheid om lang school te lopen en zo werd hij op zijn veertiende beenhouwersgast. Hij werkte in de paardenbeen-houwerij van Georges aan het Gemeenteplein in Knokke. Zijn voornaamste taken waren het vlees thuis bestellen en ook het achterstallige geld gaan ophalen.

's Middags sliep de baas en dan stond Gerard ook wel in de winkel (voor de opkuis...).

Op een gegeven ogenblik kwam een vreemd heerschap binnen en bood materiaal te koop aan maar Gerard look onraad en verwittigde de politie die de “leurder” kon aanhouden wegens diefstal.

Gerard werd met die man geconfronteerd en had nog een hoogoplopende discussie maar 't voornaamste was dat die dief geklist werd !

Maar na een paar jaar liet hij het afweten bij de paardenbeenhouwer (omdat hij teveel verdiende ???) en vond hij werk in de ZAM te Zeebrugge waar een grote slachterij was.

Ondertussen leerde hij ook slachten en vlees versnijden wat hem later nog van pas zou komen.

Op vraag van nonkel Gerard Demey die zovele jaren trouw de klusjesman van het klooster in Heist was ging hij dan werken bij de Zusters Onbevlekt Ontvangen in Heist.

Een vijftal jaren was Gerard er de trouwe knecht en vertoefde graag bij de jonge postulanten en novicen. Hij getuigt wel dat de zusters zeer sober leefden en zich honderd procent inzetten voor hun school en hun roeping. De zusters hadden niet alleen oude gebouwen maar ook een grote tuin en dieren (oa varkens). Gerard kon die voederen en slachten. Ooit was zuster Renildis zijn assistente want van thuis uit was zij dergelijk werk gewoon. Na enkele weken zag Gerard dat het beter was voor de dieren dat hij het werk zelf deed.

Bij aannemer Cools (Knokke- 1958)

Tenslotte kreeg Gerard de gelegenheid om in de bouw te gaan werken en werd hij metselaar. Dit beroep oefende hij uit tot aan zijn verdiend pensioen.

De Kajotters

Van jongs af aan was Gerard sociaal geëngageerd en toonde hij zijn leiderschap. Als jonge knaap sloot hij aan bij de Kajotters van Cardijn en werd hij leider in Knokke bij paster Devriendt. Toeval wil dat zijn toekomstige echtgenote Laura lid was van de VKAJ te Heist.

Gerard volgde cursussen voor geestelijke leiding in Brugge en vervolmaakte zich als leider.

Met zijn werk in 't klooster van Heist verhuisde hij ook naar de KAJ te Heist waar hij ook leider werd samen met de reeds overleden zoon van Jan Coiffeur (Van Audenaerde), Julien Bogaert (zoon van de smid uit de de Vriërestraat) en Miel Savels (van de loten hoend) en Louis Vandierendonck (van Kromme Marie).

Proost was onderpastoor Lagae die modern was van gedachten en de tegenpool was van de "ouderwetse" onderpastoor Holvoet, die proost was van de meisjes.

In die tijd was de pastoor EH Ampe.

Stoet inhuldiging pastoor Ampe

In 1959 werd beslist om een vlag te laten maken en moest er geld opgehaald worden. Eerste sponsor was Julien Gheselle de schilder. Helaas is die vlag verdwenen.

Ondertussen was Gerard voorzitter geworden (later opgevolgd door Robert Vantorre (van de Growens – broer van Omer).

Wellicht door de contacten tussen KAJ en VKAJ (in de tap ?) leerde Gerard zijn vrouwtje Laura Vantorre (van de Kavyaks) kennen en ze huwden in 1958.

Huwelijksfoto

Laura Vantorre

Uiteraard heeft ook Laura haar eigen verhaal hoewel zij steeds op de achtergrond blijft...

Laura in de 5de klas bij zuster Eugenie

Reeds van jongs af was zij ook bij de VKAJ (Vrouwelijke Katholieke Arbeidersjeugd) in Heist waar ze ook leidster werd.

Door haar studies miste ze wel een stuk jeugdgeschiedenis.

Ze studeerde voor regentes in Brugge en toen was het nog zo dat men niet de mogelijkheid had om elke dag naar huis te komen. Dus moest ze op pensionaat. En dat wilde in die tijd zeggen dat ze slechts één kort weekend per maand naar huis mochten.

Toen mgr. Desmedt bisschop van Brugge werd veranderde dit en was het om de veertien dagen. Speciale herinnering heeft Laura nog aan het contact met de pastoor naar aanleiding van hun trouw in 1958.

Pastoor Ampe vroeg haar al de gebeden op te zeggen wat voor haar als leerkracht in een katholieke school uiteraard geen enkel probleem was. Er werden ook nog heel wat vragen gesteld en dit voorbereidend gesprek voor het huwelijk leek eerder een kruisverhoor.

Gerard maakte er zich vlugger vanaf bij de pastoor in Knokke bij wie hij cursussen geestelijke begeleiding had gevolgd in Brugge.

“Ge weet dat ik dat allemaal ken hé” zei Gerard en voor de rest werd er wat gesproken over koetjes en kalfjes.

Laura werkte in OLVO en stond Gerard bij (als secretaresse) in al zijn activiteiten zowel bij de vinkensport als het syndicaat als de KWB.

Samen ijverden zij voor school en gezin, 11.11.11 en Broederlijk Delen.

Kooklessen KAV – lesgeefster Laura Vantorre in 1960

Laura – die al jarenlang lid is van KAV – kwam ook in de kernploeg.

De collega's van Laura bij OLVO in 1973

Sociaal engagement

Van het een kwam het ander.

Na de KAJ maakte Gerard zich verdienstelijk bij de KWB, de Katholieke Werklieden Bond.

Bij de start samen met Richard Daveloose en Rene Vandepitte. Heel wat activiteiten werd op touw gezet en met succes. Maar Gerard was niet alleen een leider maar ook een strijder. Van de KWB ging hij naar het ACV, het syndicaat.

Hij kwam op voor meer sociale rechtvaardigheid en kon de basiswaarden van de KAJ nu in de praktijk omzetten.

Hij ontmoette er mensen als Henri Danneels uit Westkapelle, Joseph Dyserinck, Gerard Flockman...

Gerard was voorzitter van 1964 tot 2006 toen hij door Maertens werd opgevolgd.

Zijn laatste veldslag leverde Gerard tegen de oneerlijke milieubelasting (die inmiddels is afgeschaft...).

Petitie-actie tegen de milieubelasting (stadhuis Heist)

De vinken

De pa van Laura was 'n rasechte vinkenier. En Gerard, die ook natuurmens is, leerde die hobby (misschien om op een goed blaadje te staan bij zijn veel te vroeg gestorven schoonouders ?) en na een tijd kwam hij in het bestuur en nog later werd hij ondervoorzitter en later natuurlijk ook voorzitter van het gewest Knokke.

De bond werd gesticht in 1939 en Gerard was niet minder dan 20 jaar voorzitter.

De eerste zettingen hadden plaats in de huidige Parkstraat ter hoogte van Knaeps.

Vinkensetting in de Parkstraat

Later verhuisde men naar de bleek aan de verlengde Onderwijsstraat bij de café van Joseph Devos (Sportvriend) maar door de bouwwoede kon dit niet meer en schoof men op naar de verlengde Noordstraat (kant rijksschool). Het huidige lokaal is café De Meerpaal.

Schoonvader Etienne met "Vostje"

Wanneer de vinken opgesteld staan is het wel nodig dat er stilte is in de omgeving om de wedstrijd eerlijk en vlot en probleemloos te laten verlopen. Momenteel is de heer Henk Vandenbussche, leraar in De Groene Poorte, voorzitter en worden 14 vinkenzettingen georganiseerd. Gerard is ondertussen niet minder dan 45 jaar bestuurslid en zijn vrouw Laura doet al 29 jaar het secretariaat.

Vinkenzetting naast museum Sincfala

Sinterklaas

Elk jaar is het hoogtij eind november, begin december want dan gaat Sinterklaas op toer. Hulpknecht sinds vele jaren is Zwarte Piet Gerard. Vele jaren lang reeds bezoeken zij de gemeenteschool waar de moeders op den duur niet meer kwamen voor de Sint maar wel voor Zwarte Piet.

Gerard zorgde er steeds voor dat de kindjes op hun gemak waren en niet weenden. Het feest van Sinterklaas moest een feest van vreugde zijn en geen feest van bange kindjes. Ze gingen bij de brandweer, de gemeenteschool en bij de KWB-leden thuis. Ook bij de leden van de beenhouwersbond. En bij elk huisbezoek was er een kort informatief gesprekje in de keuken... waar er ook een fles klaar stond.

U kunt begrijpen dat de laatste huisbezoeken niet altijd evident waren en dat de “vermoeide” Sint dan niet meer goed articuleerde...

Gerard herinnert zich nog goed Sint Richard Daveloose en Sint Remi Dekeyzer.

Zowel bij de kinderen als bij de oudjes trachtte Gerard de gevoelige snaar te bespelen.

Vaak bracht hij de groeten mee van een overleden partner uit de hemel waar hij na zijn doortocht op aarde voor een jaartje terugkeerde.

Ooit zat de dagtaak er op en waren ze nog wat aan het doorzakken in De Smisse toen Eugène Rappé in paniek binnenkwam met de vraag om absoluut nog bij hem binnen te komen want familie en “overkomste” zaten te wachten.

Problemen want Sinterklaas was zeer duidelijk boven zijn theewater en Eugène had zich van dag vergist.

Uiteindelijk hebben ze de Sint wat opgekalefaterd en het huisbezoek afgelegd tot grote tevredenheid van Eugène.

Van Toontje naar Laudate

Zuster Renildis zocht “bezighouding” op het ogenblik van haar pensioen en werd parochiemedewerkster (zeer verdienstelijk overigens).

In dit kader stichtte zij samen met toenmalig pastoor Loncke het kerkkoor Toontje.

De naam verwees naar de voornaam van de pastoor (Antoon) en ook naar het toontje van de muziek en toevallig ook naar Sint-Antonius.

Gerard (van wie gezegd wordt dat hij een Russische baritonstem heeft) was natuurlijk ook van de partij.

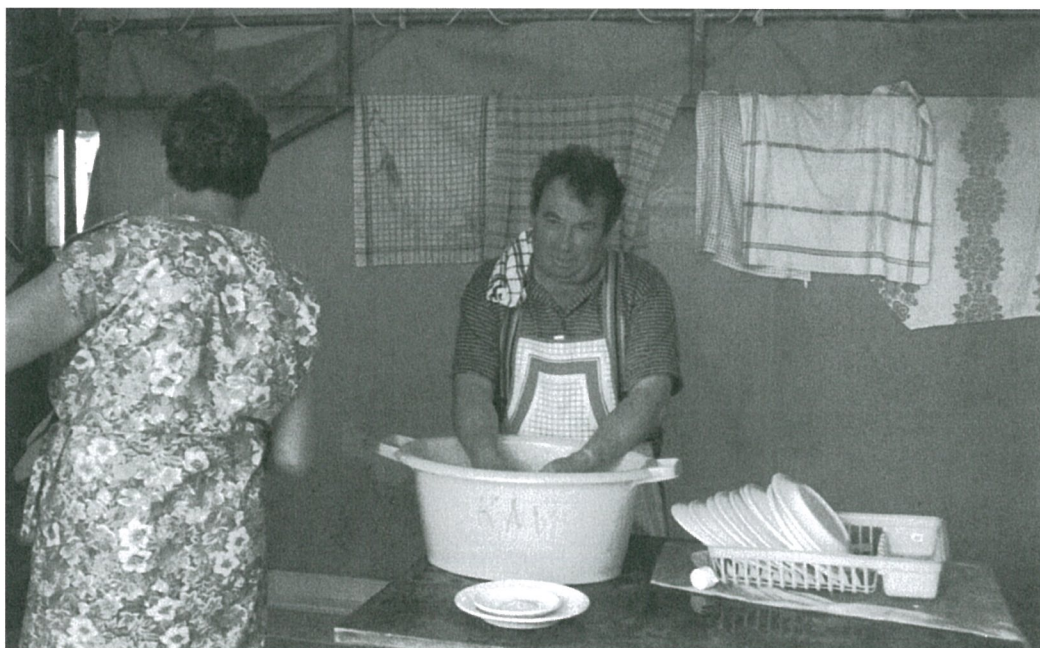
Het koor zong voortreffelijk en na verloop van tijd kwamen er ook optredens buiten de kerk.

Na zuster Renildis (die algemeen overste werd) kwam Robert Monballyu als dirigent en later de gecontesteerde beiaardier Van Maele die ook kerkorganist werd en muzikles mocht geven in OLVO.

Ondertussen was er een andere pastoor gekomen en kwam het tot een dispuut met Van Maele die vertrok.

Zonder overleg veranderde de pastoor ook de naam van het koor Toontje in Laudate... en Gerard kreeg het op de heupen.

Na enkele jaren afwezigheid is Gerard nu teruggekeerd en kent het koor een nieuwe bloei en groei.

Gerard een “Duvel”-doet-al in het verenigingsleven

En ook wijkburgemeester te Ramskapelle ...

En zo is het met alles hetzelfde: Eind goed, al goed !

Gerard is niet alleen een vlotte verteller maar ook een vlotte schrijver. Regelmatig kruipt hij in de pen voor artikels voor het syndicaat, voor AVIBO...

Gedurende zijn leven volgde hij vele cursussen om zich te vervolmaken en op zijn leeftijd streelt hij nog de toetsen van zijn computerklavier.

De zingende pater Gerard

Andre Desmidt